

חברי המערכת: הרב אריאל סגרון והרב אליהו סעדון

גליון מס' 64 | נמסר כ"ח ניסן תשע"ז

השיעור השבועי של מו"ר הגאון הגדול רבי דוד יוסף שליט"א מתקיים בימי ראשון בבהמ"ד יחווה דעת רח' אגסי 1 י-ם בשעה 20:15

פרשת ואתחנן - נחמו

ענייני הדלקת נרות שבת

נושאי השיעור: אמצות הדלקת נרות שבת - מדרבנן | טעמי הדלקת נרות שבת | מעלת התפילה ליד הנרות | הדליקו מבעוד יום וכבו הנרות

דבריהם, שבהדלקת הנר מקיימים גם משום עונג וגם משום כבוד, ויש על כך אריכות דברים, ואכמ"ל.

ג. משום שלום בית

הטעם השני לתקנת חכמים, מבואר בגמרא (שנה נג): שמכנה את הדלקת נרות שבת "נר ביתו", ולפי המתבאר בדברי הגמרא, שהוא משום שכשיש נר דולק בבית השלום שורר בבית, וכאשר יש חושך בבית יכולים לבוא בקלות לידי מחלוקת וכעס בבית.

ד. להשאיר מעט אור במקומות אחרים בבית

ולפי הטעם השני, שהדלקת הנר הוא משום שלום בית, יש ללמוד שאין להדליק רק במקום שאוכלים שם, אלא גם במקומות אחרים ששוהים בהם בשבת יש להדליק בהם אור. וכגון בחדר שינה שיש שרגילים לישון עם מעט אור בלילות השבוע, חשוב מאוד להקפיד על כך גם בשבת. וכגון שידליק במסדרון וכיו"ב. אכן עיקר מצות הדלקת הנר היא במקום האכילה, ושם צריך גם שיהיה אור חשוב, אך גם במקומות האחרים בבית יש להאיר שם.

ה. נר אחד להדלקת נרות שבת

הגמרא במסכת שבת (סג) אומרת 'אמר רב הונא הרגיל בנר הווין לו בנים תלמידי חכמים'. ומבאר רש"י (ל"ה נ"ט): שכתוב 'כי נר מצוה ותורה אור'. ע"כ. יש גורסים בגמרא "הרגיל בנר שבת וכו'". ויש ראשונים שגורסים "הרגיל בנר חנוכה וכו'". ויש שגורסים כמו שנמצא בגמרא שלנו "הרגיל בנר וכו'". הטור (סימן כסג) מביא את הדין הזה על הדלקת נר שבת, וכותב

א. תקנת חכמים

הנה מצות הדלקת נרות שבת היא תקנת חכמים. אמנם יש מרבתינו הראשונים שכותבים שהדלקת נרות שבת היא מצוה מדאורייתא, אך מבארים בדבריהם שהדלקת הנרות היא חלק ממצות כבוד שבת. שבכדי לכבד את השבת כראות יש להדליק נרות. וכפי שמבאר החתם סופר (שו"ת חאו"ח סימן קסח) בדעת הרמב"ם (פסק ל מהלכות שנה הלכה א) שכותב שמצות כבוד ועונג שבת הינם מדברי סופרים, שאין כוונתו שהן מדרבנן או מדברי קבלה, אלא הם מדאורייתא ממש ונאמרו למשה בסיני, והרי הם הלכה למשה מסיני, ובא הנביא ישעיה (נח, יג) וסמך אותם על הפסוק "וקראת לשבת עונג". ולהלכה אנו מתייחסים למצוה זו כאל מצוה מדרבנן.

ב. משום כבוד השבת

שני טעמים נאמרו מפני מה תיקנו חכמים מצוה זו. הטעם הראשון: הוא כאמור, שהדלקת הנרות היא משום כבוד שבת, וביאור טעם זה שבזמננו לא היה חשמל, והאור בבית היה על ידי נרות, ומשכך תיקנו חכמים לכבד את השבת על ידי שמדליקים נרות. וטעם זה הוא גם בימינו, שאמנם יש את אור החשמל, אך תוספת הנרות הוא כבוד ויופי לשבת.

בעל שבולי הלקט (סימן נט) מביא בזה את דברי הגמרא במסכת יומא (עד): שהסומא אינו נהנה באכילתו ואינו שבע, וכמ"ש (קהלת ו, ט): 'טוב מראה עינים מהלך נפש'. וכמו שהיום בהכנת האוכל מלבד טעמו, מקפידים גם שיוגש בכלים יפה ובצורה נאה, כיון שבראיית העין התיאבון מושפע מזה. וממילא כשאדם נמצא בחושך אין זה עונג שבת, ולכן צריך להדליק נרות בכניסת השבת. והאמת שבדברי הראשונים, התוספות והרמב"ם ועוד, פעמים מובא שהוא משום עונג ופעמים שהוא משום כבוד. ומבארים את

שהרגיל בנר היינו שצריך לעשות נר יפה. ומדברי הגמרא והראשונים נלמד גם שלעיקר מצות הדלקת נרות שבת די בנר אחד.

ו. תפילה למול הנרות

מחמת האמור שהרגיל בנר הווין לו בנים תלמידי חכמים, נהגו נשות ישראל שלאחר הדלקת הנרות מתפללות על בניהן שיגדלו להיות תלמידי חכמים ויראי ה'. ויש היום בסידורים נוסח לתפילה זו להתפלל על יד הנרות.

כמה פעמים שבאו לפני נשים שביכו על ילדיהן שסטו מדרך הישר, והאמת היא, שודאי הוא שאין להסתפק בתפילה לבד, אלא צריך לחנך את הילדים ולעמול על חינוכם כיאות, ולהשקיע מחשבה כיצד הוא דרך החינוך הראויה לכל אחד. אך בכל זאת אני אומר להן את דברי השל"ה הקדוש שאומר (מסכת שבת פקד נ"א מ"ה ד"ה כו) שסגולה בדוקה היא למי שמתקשה בחינוך הילדים וכן למי שאין לו בנים, שהאשה תאמר לאחר הדלקת הנרות את הפטרת היום הראשון של ראש השנה (שמואל א פקד א על פקד ב פסוק י על ז' ויכס קנן משיחו) שמדברת על חנה שלא היו לה ילדים, והתפללה על כך. והיא התפללה לא סתם, היא לא ביקשה ילדים ואמרה 'אחר כך נראה איך נחנך אותם...', אלא כבר בעודה מתפללת שיבואו לה ילדים ביקשה בדיוק מהי רוצה, לפרטי פרטים, היא אמרה שם "ונתת לאמתך זרע אנשים" ומבארים חז"ל במסכת ברכות (לא): שביקשה שלא יהיה לא יפה מדאי ולא מכוער מדאי, לא חכם מדאי ולא טיפש מדאי, שיהיה ילד כמו שצריך, וכן הלאה ע"ש. וזו סגולה בדוקה. ומהתפילה הזו אנו למדים חלק גדול מהלכות תפילה. וצריך לדעת, שמי שיש לו קשיים בחינוך הילדים, אף פעם לא מאוחר, ואין יפסיק מלהתפלל על כך.

ז. עיקר תכלית הדלקת הנרות

לאור האמור שבהדלקת הנר יש בו גם משום כבוד שבת וגם משום שלום בית, יש בזה שאלה מאוד מעניינת, מתי מקיימים את מצות הדלקת נרות שבת, האם כאשר מדליק הוא מסיים לקיים את המצוה. או שמא זו מצוה שנמשכת בכל זמן דליקת הנר, דהיינו שהמטרה היא שהנר ידלק בשבת, וכל זמן שהוא דולק הוא מקיים מצוה. וזו שאלה שדנים בה גדולי האחרונים. ויש בזה כמה נפקא מינה להלכה, והעיקרית שבהם, היא במקום שכבו הנרות לאחר שהאשה הדליקה את הנרות, ועדיין לא נכנסה השבת. אם צריך להדליק את הנרות שוב פעם לאחר מכן. שאם נאמר שבהדלקתו כבר קיים את המצוה ויצא ידי חובה אינו חייב להדליק שוב את הנרות, אולם אם נאמר, שרק כשנהנה מהנרות הוא מקיים את המצוה של הדלקת הנרות, הרי שצריך לחזור ולהדליק את הנרות.

והנה, בהלכות הדלקת נרות חנוכה, כלל הוא בידינו 'הדלקה עושה מצוה', ולאחר מכן אומרת הגמרא במסכת שבת (ס"ט) 'כבתה אין זקוק לה', וכך נפסק להלכה ברמב"ם (פקד ד מהלכות חנוכה הלכה ו) והטור ומרן השלחן ערוך (סימן תרע"ג סעיף ג), והיינו שאם הדליק את הנרות באופן שיחזיקו מעמד אך הם כבו, אינו חייב להדליקם שוב, כיון שקיים את המצוה בהדלקה, ויצא ידי חובתו. ודין זה הוא גם בערב שבת שמדליקים את נרות החנוכה מבעוד יום, ואם הנרות כבו בכל זאת אומרים שכבתה אין זקוק לה. ולכאורה יש לדמות את הדלקת נרות שבת לנרות חנוכה.

אולם למעשה יש לדחות, שנרות חנוכה ונרות שבת אינם דומים זה לזה כלל, ואדרבא, הם דבר והיפוכו, נרות חנוכה נועדו שלא להשתמש בהם, וכל מטרתם הוא להדליק ולזכור את הניסים, משום 'פרסומי ניסא'. ולמרות שאנשים בחוץ לא ראו, אך כיון שבני הבית והמדליק בתוכם ראו את הנרות כבר יש בזה משום פרסומי ניסא ויוצא ידי חובה. אבל בנרות שבת עיקר ההדלקה הוא לצורך השימוש בהם בשבת, ליהנות מהם, משום שלום בית או משום כבוד השבת וכאמור, ולכאורה אם נכבו יש לומר להדליקם, שלא כנרות חנוכה.

לפיכך יש לומר להלכה, שאם נכבו הנרות לאחר שהאשה הדליקה אותם, ועדיין לא נכנסה השבת, שצריך להדליק את הנרות שוב פעם. שהרי עיקר הנרות הוא בשביל ההנאה מהם בשבת, וכל זמן שלא נהנה לא קיים את המצוה, ומשכך עליו לחזור ולהדליק את הנרות. ולגבי הברכה יבואר להלן.

ח. מי מדליק את הנר שכבה

וצריך לדעת שדין זה לחזור ולהדליק את הנרות הוא דוקא למנהג הספרדים, כיון שמנהגינו הוא שאין האשה מקבלת שבת בהדלקת הנרות. אולם למנהג האשכנזים, שהאשה אכן מקבלת עליה שבת בהדלקת הנרות, יש לומר לאחד מבני הבית שלא קיבל עליו שבת שידליק הוא את הנרות כשהם נכבו, כיון שהאשה כבר אסורה בהדלקה זו.

ט. שיטה שאין מברכים על נרות שבת

והנה התוספות במסכת שבת (כ"ה: ד"ה חו"ב) כותבים שיש שרצו לומר [וכוונתם לרבינו משולם ומובא בספר 'הישר' לרבינו תם], שלא מברכים על הדלקת נרות שבת. והאמת שבגמרא לא נזכר שמברכים על הדלקת נרות שבת, רק על הדלקת נרות חנוכה אומרת הגמרא (ס"ט) שמברכים 'אשר קדשנו במצוותיו וציונו וכו' והגמרא דנה 'והיכן ציונו?' ומבארת הגמרא שגלמד מהפסוק 'לא תסורו מן הדבר ימין ושמאל', שמכאן אנו לומדים שאם חכמים תיקנו לברך ממילא הרי אנו כמי שנצטוונו עליו. אולם כל זאת נאמר לגבי נרות חנוכה, אך על נרות שבת לא מוזכר בגמרא שיש לברך עליהם. ולפיכך כן היא דעת רבינו משולם שאין מברכים על הדלקת נרות שבת.

ועוד אומר רבינו משולם, שאם הדליק נרות בעוד היום גדול, שאינו צריך להדליק נרות מחדש סמוך לשבת, אלא יכול להשאיר את הנרות הללו דלוקים ובהם יוצא ידי חובת נרות שבת. והנראה מדבריו, שאין מצוה בהדלקת הנר אלא בכך שהנר דלוק, וכיון שיש לו נרות דלוקים כבר אין לו חיוב להדליק עוד.

י. עיקר הברכה היא על התוצאה

אולם רבינו תם חולק עליו וכותב שהוא שיבוש, ובספר הישר מובאת אגרת ששלח לרבינו משולם, ובה כותב רבינו תם דברים חריפים על כך. ומביא ראיה לדבריו ממצות כיסוי הדם, שצריך לכסות את הדם ולברך עליה ברכת המצוה. שהנה לשון הברכה היא 'אשר קדשנו וכו' על כיסוי הדם בעפר', והנה אם אירע והדם נתכסה מחמת סיבה כלשהיא, כגון סופת חול וכיו"ב, שאומרת הגמרא במסכת חולין (פ"ג) 'כסוהו הרוח - פטור'.

מקומית וכך זה מרגיע את הכאבים, אולם בזמנו לא היה ניתן לעשות אלא הרדמה מליאה, אם מותר לעשות כן.

ואאמו"ר אמר, שהנה כשמלים תינוק המצוה היא על אביו למולו, ולכן כוננת המצוה היא על אביו. לעומת זאת כשמלים אדם גדול המצוה היא על הנימול, והוא מברך על עצמו 'להכניסו בבריתו של אברהם אבינו', וכלל הוא בדינו שמצוות צריכות כוונה, וממילא אם הנימול ישן לכאורה הוא אינו מקיים את המצוה כלל, כיון שלא כיוון בעשיית המצוה. אולם אאמו"ר הביא את דברי מהר"ח אור זרוע הנ"ל, שעיקר דבריו שם נסובו על מצות מילה, וגם במצות מילה כותב שם שאין עיקר המצוה היא החיתוך בפועל, אלא המצוה היא שיהיה מהול. והוכיח את דבריו ממה שכתוב שדוד המלך היה בבית המרחץ, והתעצב על ליבו שהנה הוא עירום מבגדיו והוא גם ערום מן המצוות. ואז נזכר דוד שיש בידו מצוה אחת והיא מצות מילה שהוא מהול. ושואל מהר"ח אור זרוע, הלא ישנם הרבה מצוות שמקיימים בגופו, ומה לא לדוד המלך להיזכר רק במצות מילה ולא בשאר מצוות?! אלא מבאר, שמצות מילה היא מצוה תמידית שמקיימה כל רגע ורגע, ואין אף מצוה כזו. ורואים מזה שאמנם כבר מלו אותו בהיותו קטן עדיין הוא מקיים את המצוה גם לאחר מכן כל זמן שהוא מהול. ולאור התשובה הזו פסק אאמו"ר שיש להקל ולמול זקנים אלו אף תוך כדי הרדמה מליאה, כיון שעיקר מצות מילה היא להיות נימולים.

יג. ההוכחה מלשון הרמב"ם

והאמת היא שגם בלשון הרמב"ם (פרק ל מהלכות שנת הלכה ה) נראה שדעתו היא שמצות הדלקת נרות שבת היא שהנר ידלק בשבת, ולא עצם ההדלקה, וז"ל: 'ויהיה נר דלוק' - ולא כותב שצריך להדליק את הנר. ומשמע שגם הוא סובר כאמור שעיקר המצוה היא שהנר יהיה דלוק בשבת. אכן אמנם הרמב"ם (פרק ה מהלכות שנת הלכה ג) עצמו כותב "המדליק צריך שידליק וכו'". אולם אין זו קושיא, כיון שבאמת היא שהרמב"ם סובר שצריך שיהיה נר דלוק בבית, אלא שעדיין מצוה להדליק את הנר מפני כבוד השבת.

יד. אם יש לברך ברכה נוספת

ולאור זאת יש לדון, שאם נאמר שהמצוה היא שיהיו הנרות דולקות בשבת, אם הדליקו נרות שבת מבעוד יום וכבו מאליהם, יש לומר שצריך להדליק את הנרות בברכה כיון שלא קיים את מצות ההדלקה. אולם מאידך, כיון שיש מצוה בעצם ההדלקה משום כבוד השבת, לכן לכאורה אין לברך על הנרות כאשר כבו מבעוד יום, כיון שהוא כבר יצא ידי חובת ההדלקה.

והאחרונים דנים בשאלה זו, יש ספר קדמון 'שלחן מלכים' שמרן החיד"א מזכיר אותו, ונדפס מחדש בזמן האחרון, והוא כותב (סימן רסג סק"ח) שלא צריך לברך על הדלקת הנרות כשכבו קודם כניסת שבת. וכדבריו כתבו עוד אחרונים.

טו. נפסקה רצועת התפילין לאחר הברכה

יש שני נושאים בדברי הפוסקים הדומים לזה. האחד הוא בהלכות תפילין. באחד שבא להניח תפילין וברך, וכשבא להדק את התפילין נפסקה

ורואים מדברי הגמרא שבכיסוי הדם התכלית היא שהדם יהיה מכוסה ולא עצם הכיסוי, ובכל זאת כאשר מכסים את הדם מברכים על המצוה הזו. ורואים שאפילו שתכלית המצוה היא אינה עצם עשיית המצוה - הכיסוי, אלא התוצאה - שהדם מכוסה, בכל זאת מברכים על המצוה.

וממחלוקתם נראה ברור, שרבינו תם ורבינו משולם שוים בדבר אחד, שמצות הדלקת הנר אינה על עצם ההדלקה, אלא על התוצאה - והיא שהנר דלוק.

יא. אם הנר היה דלוק מבעוד יום

ומוסיף רבינו תם עוד בהמשך דבריו, שאם היה הנר דלוק מבעוד יום שנראה לו שצריך לכבותו ולהדליקו מחדש, ולכאורה לפי המבואר לעיל הוא סתירה, שמחד גיסא מבואר בדבריו שהמצוה היא בכך שהנר יהיה דלוק, ומאידך גיסא נראה שיש מצוה בעצם ההדלקה. ושאלה זו דנו בה האחרונים.

ונראה לומר ולבאר בדבריו, שרבינו תם עצמו סובר שמצות הדלקת הנר היא משום כבוד שבת, שאמנם התכלית היא שהנר יהיה דלוק, אך משום כבוד השבת צריך שיהיה ניכר שמדליק את הנר לכבוד שבת.

והיסוד הזה שצריך להדליק את הנר לכבוד שבת הוא כתוב בכמה ראשונים, כך כותבים התוספות במסכת ברכות (כז. ל"ה ל"ז) לגבי מי שמדליק נרות שבת מוקדם, שקודם פלג המנחה אי אפשר להדליק נרות, אך אם מדליק בפלג המנחה עליו לקבל שבת בהדלקת הנרות, וזאת משום שצריך שיהיה ניכר שהוא מדליק את הנרות לכבוד שבת. וכך כותב גם הרא"ש שם (פרק ז סימן ו) ורבינו יונה (נחמיושו"ט), וכך פוסק מרן השלחן ערוך (סימן רסג סעיף ז) וז"ל: 'לא יקדים למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת, וגם לא יאחר. ואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד, רשאי.'

יב. מהו עיקר עשיית המצוה

נידון זה קיים בהרבה מצוות, וכגון מצות תפילין, שמברכים 'להניח תפילין', אם עיקר המצוה היא פעולת ההנחה, או שמא שיהיה עליו תפילין. וכן הוא במצות ציצית שמברכים 'להתעטף' אם המצוה היא בעיטוף או המצוה היא בזה שהוא מעוטף בציצית. כותב על כך בשו"ת מהר"ח אור זרוע (סימן יא) שעיקר המצוה היא שיהיה מעוטף בציצית, וכן שיהיה עטור בתפילין, ולא רק עצם פעולת ההנחה או העיטוף. ויסוד זה הוא כותב לגבי מצות ברית מילה שעיקר המצוה היא לא החיתוך - עצם המילה, אלא עיקר המצוה היא היותו מהול.

לפני שנים באו לאאמו"ר מרן זצוק"ל בשאלה אודות זקנים שעלו לארץ ממדינות ששם לא מלו אותם, וכיון שהם זקנים והמילה בהם היא פעולה מסובכת ודורשת התערבות רפואית, בשונה ממילת התינוקות שכבר לאחר עשרים וארבע שעות הם כבר בריאים ויוצאים מכלל סכנה, אצל זקנים המצב הוא שונה לגמרי, כיון שזה כניתוח לכל ענין. ומשכך באו לשאול את אאמו"ר אם מותר למול זקנים אלו בהרדמה. בזמנינו עושים הרדמה

היה תפוח אחר, שאף אם היתה דעתו לאכול את שני התפוחים שהוא צריך לחזור ולברך, ולא תועיל הברכה הראשונה לתפוח השני. וכך פסק מרן השלחן ערוך (סימן כו סעיף ו).

ולכאורה בנידון דידן שהנרות כבו, אין לומר שהיתה דעתו על הנרות השניים, שהרי הוא לא חשב שהנרות יכבו, ובכל זאת לכאורה יש ללמוד שעליו לחזור ולברך.

ובזה יש לחלק, שהלא יש פוסקים שסוברים שאמנם התכלית היא שיהיה לו נר דלוק בשבת, אך את עיקר המצוה מקיימים בפעולת הדלקת הנר, וכיון שכך הרי שהוא כבר קיים את המצוה בהדלקה, ואין מקום לחזור ולברך כשכבו הנרות.

ולהלכה, יש כמה פוסקים שכתבו שאין צריך לחזור ולהדליק, ולעומתם יש כמה ספרים שכתבו שצריך לחזור ולהדליק בברכה. אך אני עדיין מסופק בזה, ונראה לומר שגם כשכבו הנרות מבעוד יום עליו להדליק את הנרות אך לא יברך על הדלקתן, משום ספק ברכות להקל. ועל כל פנים אם כבו רק חלק מהנרות כל זמן שנשאר נר אחד דולק ודאי הוא לכולי עלמא שאין צריך לחזור ולהדליק כלל.

הרצועה, ורוצה להניח תפילין אחרות שיש לפניו, אם צריך לברך עליהם או לא. ויש בזה מחלוקת גדולה. ומצאתי בספר האשכול שכתב בפירוש שצריך לחזור ולברך והפסיד את הברכה הראשונה. וביאר טעמו, שהוא ככל אדם שהניח תפילין ורצה לאחר מכן להניח אחרות, שצריך לברך שוב. והוא הדין כשנפסקה הרצועה, שלמרות שלא קיים את המצוה כלל שהרי לא הידק את התפילין, אף על פי כן חוזר ומברך, כיון שאין הברכה הראשונה מועילה לתפילין השניות.

ולכאורה יש ללמוד מדבריו לנידון דידן שכבו הנרות, שכיון שהנרות כבו ועיקר המצוה הוא כשאוכל בלילה ונהנה לאור הנרות, ממילא יש לומר שלא קיים את מצות הדלקת הנרות, ועליו לברך שוב כשם שמברך על התפילין האחרות כשנפסקה הרצועה.

אולם יש לחלק, שבתפילין הוא לוקח תפילין אחרות ממה שבירך עליהן בתחילה, והרי שגוף המצוה הוא אחר, וצריך לברך עליה מחדש, מה שאין כן בנרות, שאין המצוה מתקיימת בגוף הנרות אלא באור היוצא מן הנרות, ועל האור הזה אין אומרים שאם הנר הוא אחר הברכה הראשונה לא חלה עליו.

טז. בירך על פרי ונפל מידו

ויש נושא נוסף הדומה לכך והוא במי שבירך על תפוח ונפל מידו, ולפניו

בשורה משמחת לציבור בני התורה

הננו להודיע לציבור בני התורה המקפידים בהידור והדבקים במורשתו ובמסורתו של מרן מאור ישראל רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל כי הצלחנו בס"ד לארגן מכירת עופות וחלקי עופות בכשרות המהודרת של בד"צ "חוח דעת" בנשיאותו של הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א במחירי עלות מוזלים במיוחד!

כרעיים: 24.00	כבד: 19.90	חזה עוף: 25.00
ירכיים: 24.00	כנפיים: 11.90	שניצל: 28.00
פרגיות: 53.00	עוף שלם: 19.90	שוקיים: 25.00

מחירון ולקיים

ועד הכשרות "חוח דעת" בנשיאותו של הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א הוקם ע"י רבני קהילות וריינים מומחים מתלמידי מרן, המיישמים את פסקי מרן זצוק"ל בצורה מוקפדת ומדויקת הלכה למעשה.

להזמנות: מ"ל: md10527678911@gmail.com | טל: 052-7678911, 058-5401402 | 058-5401402

שהחיינו! ממשיכים את מורשתו של מרן

בשורה משמחת לציבור בני התורה המקפידים בהידור והדבקים במורשתו ובמסורתו של מרן רשכבה"ג רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל מהיום ניתן להשיג בחנויות וברשתות השינוק המובחרות עופות וחלקי עופות בכשרות המהודרת של בד"צ "חוח דעת" בנשיאותו של הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א

ועד הכשרות "חוח דעת" בנשיאותו של הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א הוקם ע"י רבני קהילות וריינים מומחים מתלמידי מרן, המיישמים את פסקי מרן זצוק"ל בצורה מוקפדת ומדויקת הלכה למעשה.